

Sygn. akt VIII U 1133/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 listopada 2022 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia (del.) Małgorzata Sasiadek	

po rozpoznaniu w dniu 2 listopada 2022 roku w Gliwicach

sprawy z odwołania J. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 października 2022 roku, **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury górniczej poczynając od dnia 1 września 2022 roku.

(-) sędzia (del.) Małgorzata Sasiadek

Sygn. akt VIII U 1133/22

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 4 października 2022 roku pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił odwołującemu J. P. prawa do emerytury górniczej, z uwagi na fakt, że decyzją z 17 października 2011 roku ustalone zostało już odwołującemu prawo do tego świadczenia.

Odwołujący odwołał się o powyższej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W oparciu o decyzję z dnia 17 października 2011 roku odwołujący jest uprawniony do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy o z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zwanej dalej FUS). Następnie odwołujący kontynuował zatrudnienie przez 30 miesięcy.

Odwołujący ukończył 55 rok życia w dniu (...), nie jest członkiem OFE, spełnia wymogi uzyskania prawa do emerytury określonej w art. 50 a ustawy FUS.

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny i wynika wprost z akt organu rentowego.

(dowód: akta organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2021.291 ze zm.).

Zgodnie z art. 50e tej ustawy prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

Natomiast po myśli art. 50a ust. 1 ustawy FUS prawo do emerytury górniczej przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- ukończył 55 lat życia;
- ma okres pracy górniczej, wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Pozwany Organ rentowy stanął na stanowisku, że prawo do emerytury górniczej można uzyskać tylko jeden raz, a zatem osoby, które po raz pierwszy wystąpią do ZUS z wnioskiem o emeryturę górniczą, mogą uzyskać uprawnienie do tej emerytury albo na podstawie art. 50e albo na podstawie art. 50a omawianej ustawy, jeżeli spełnią warunki wskazane w tych przepisach. Zdaniem organu rentowego, nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy w sytuacji, gdy wnioskodawca pobiera już emeryturę górniczą przyznaną w oparciu o jeden z tych przepisów.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podziela stanowiska organu rentowego.

W uzasadnieniu do wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 marca 2013 roku (III AUa 1117/12) Sąd ten wskazał, że przewidziana w art. 50a ustawy FUS górnicza emerytura, której nabycie ustawodawca wiąże z osiągnięciem stosownego wieku, uzależnionego od określonego okresu pracy górniczej przewidzianej w art. 50c ust. 1 ustawy FUS – pomimo, iż warunki do jej uzyskania określono w dwóch odrębnych ustępach tego przepisu, faktycznie stanowi rodzajowo tożsame świadczenie.

Zwrócić należy uwagę, że analizowane przez Sąd Apelacyjny przesłanki nabycia emerytury górniczej odnosiły się do dwóch ustępów tego samego przepisu tj. art. 50a ust. 1 i 2 ustawy FUS. Tym samym Sąd Apelacyjny w Katowicach wskazał, iż emerytura górnicza przewidziana na podstawie art. 50a ust. 1 jest świadczeniem tożsamym rodzajowo z emeryturą górniczą przewidzianą w art. 50a ust. 2, oba te przepisy regulują bowiem nabycie prawa do emerytury górniczej po ukończeniu wymaganego wieku tj. 55 i 50 lat życia.

W tym samym uzasadnieniu Sąd Apelacyjny w Katowicach zaznaczył nadto, że ustawa FUS – wśród rodzajów emerytur górniczych rozróżnia emeryturę górniczą bez względu na wiek i zajmowane stanowisko w przypadku wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez co najmniej 25 lat przyznawaną na podstawie jej art. 50e ust. 1 oraz przewidzianą w art. 50a emeryturę górniczą w obniżonym wieku 55 lub 50 lat przy 10 lub 15-letnim okresie pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 w ogólnym okresie ubezpieczenia górnika (20/25 lat).

W ocenie Sądu są to zatem dwa różne świadczenia.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2014 roku (I UK 169/14, LEX nr 1642866), iż obecny art. 50e ustawy FUS będący odpowiednikiem dawnego art. 48 tej ustawy statuuje własny, odrębny od art. 50a układ warunkujący nabycie uprawnień do emerytury górniczej, rezygnując z przesłanki wieku emerytalnego na rzecz dłuższego, bo 25-letniego stażu kwalifikowanej pracy górniczej. Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 kwietnia 2014 roku (I UK 366/13, LEX nr 1455428).

Przepisy te różnią się zatem w zakresie koniecznych przesłanek zarówno okresami wymaganej pracy górniczej: art. 50a ust. 1 i 2 ustawy wymaga legitymowania się odpowiednio okresem 20 i 25 pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem odpowiednio 10 i 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1, art. 50e ust. 1 wymaga wykazania 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (z uwzględnieniem ust. 2.), jak też różnią się co do przesłanki osiągnięcia wymaganego wieku w art. 50a ust. 1 i 2 i jej braku w art. 50e ust. 1.

Odwołujący bezspornie posiada wymagany w art. 50a ust. 1 ustawy FUS okres pracy górniczej, z dniem (...) osiągnął wiek 55 lat, nie jest członkiem OFE.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że odwołujący spełnia przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury górniczej w oparciu o inną podstawę prawną niż dotychczas przyznane świadczenie, co skutkuje uwzględnieniem odwołania. Ustalenie powyższe będzie stanowić podstawę do zastosowania przeliczenia świadczenia emerytalnego w oparciu o art. 53 ust. 4 ustawy FUS.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o przytoczone przepisy prawa i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do emerytury górniczej poczynając od 1 września 2022 roku tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Wprawdzie odwołujący wiek 55 lat osiągnął z dniem (...) tj. w miesiącu, w którym złożył wniosek o przyznanie emerytury, to jednak Sąd mógł przyznać odwołującemu prawo do emerytury górniczej z początkiem września 2022 roku, a to z uwagi na fakt, że odwołujący nabył już wcześniej prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy FUS. Tym samym Sąd, w oparciu o treść art. 129 tej ustawy mógł przyznać to prawo od 1 września 2022 roku.

(-) sędzia (del.) Małgorzata Sasiadek